

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vppv.gov.lv, www.vppv.gov.lv

Rīgā

29.03.2022

Lēmums Nr. 4-02/14/2022

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Alūksnes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000018622, adrese: Dārza iela 11, Alūksne, Alūksnes novads, LV-4301, e-pasts: dome@aluksne.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

IK “Plānošanas eksperti”, reģistrācijas Nr. 40002142173, adrese: Maija iela 16-3, Rīga, LV-1006, e-pasts: birojs@planosana.lv (turpmāk – Sagatavotājs).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnojums nekustamam īpašumam “Putni” (kadastra Nr. 3696 008 0051)¹, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā (turpmāk – Lokālpilnojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotāja 2022. gada 3. marta vēstule “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu”, iesniegums “Par plānošanas dokumenta Lokālpilnojums nekustamajā īpašumā “Putni”, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu” (turpmāk – Iesniegums), Alūksnes novada domes 2021. gada 23. decembra lēmums (protokola Nr. 20, 33.p.) “Par lokālpilnojuma, kas groza Alūksnes novada teritorijas plānojumu 2015.–2027. gadam, izstrādes uzsākšanu nekustamajā īpašumā “Putni” (kadastra Nr. 3696 008 0051, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā, un darba uzdevuma un lokālpilnojuma teritorijas apstiprināšanu” ar Darba uzdevumu “Lokālpilnojuma izstrādei nekustamajā īpašumā “Putni”, Ziemera pagasts, Alūksnes novads” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Vidzemes RVP) nosacījumi Nr.03602996-3 “Lokālpilnojuma izstrādei nekustamā īpašuma “Putni” (kadastra Nr. 3696 008 0051, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā zemes vienībā (kas tiks izveidota, apvienojot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3696 008 0051 un 3696 008 0177”, Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2022. gada 7. februāra vēstule Nr. 4.8/947/2022-N “Par nosacījumu sniegšanu lokālpilnojuma izstrādei un

¹Lokālpilnojums nekustamam īpašuma “Putni” (kadastra Nr. 3696 008 0051), Ziemera pagastā, Alūksnes novadā, zemes vienībai, kas pamatojoties uz Alūksnes novada pašvaldības Zemes lietu komisijas 2021. gada 16. decembra lēmumu Nr. ZK/1-8.11/21/319 (sēdes protokols Nr. 26, 20. punkts), tiks izveidota, apvienojot zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 3696 008 0051 un 3696 008 0177.

stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību "Putni", Ziemera pagastā, Alūksnes novadā" un Veselības inspekcijas 2022. gada 17. februāra nosacījumi Nr. 2.4.8.–10/36 "Nosacījumi teritorijas plānojumam".

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Izstrādātāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo ir izstrādāts ietekmes uz vidi novērtējums SIA "Alūksnes putnu ferma" darbībai – vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa "Alūksnes putnu ferma" pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam² (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2022. gada 3. martā Birojā saņemts Sagatavotāja 2022. gada 3. marta vēstule "Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu" un Iesniegums, kurā sniegta informācija, ka ar Alūksnes novada domes 2021. gada 23. decembra lēmumu (protokola Nr. 20, 33. p.) "Par lokālplānojuma, kas groza Alūksnes novada teritorijas plānojumu 2015.–2027. gadam, izstrādes uzsākšanu nekustamajā īpašumā "Putni" (kadastra Nr. 3696 008 0051, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā, un darba uzdevuma un lokālplānojuma teritorijas apstiprināšanu" (turpmāk – Lēmums) plānots uzsākt Lokālplānojuma izstrādi. Atbilstoši Iesniegumam un Lēmumam:
 - 2.1. Lokālplānojums tiek izstrādāts saistībā ar Alūksnes novada teritorijas plānojumu 2015.–2027. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums), Alūksnes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju (turpmāk – Stratēģija) un saskaņā ar spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.
 - 2.2. Lokālplānojuma izstrāde ir ierosināta ar mērķi veikt Teritorijas plānojuma grozījumus, mainot Teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu, lai nodrošinātu SIA "Alūksnes putnu ferma" saimnieciskās darbības attīstību.
 - 2.3. Lokālplānojuma teritorijas izstrādes robežas ietver nekustamo īpašuma "Putni" (kadastra Nr. 3696 008 0051), Ziemera pagastā, Alūksnes novadā, zemes vienību, kas, pamatojoties uz Alūksnes novada pašvaldības Zemes lietu komisijas 2021. gada 16. decembra lēmumu Nr. ZK/1–8.11/21/319 (sēdes protokols Nr. 26, 20. punkts), tiks izveidota, apvienojot zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem 3696 008 0051 (platība 7,3 ha) un 3696 008 0177 (platība 13,92 ha) (turpmāk – Īpašums). Lokālplānojuma teritorijas kopējā platība ir 21,22 ha.
 - 2.4. Saskaņā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu Īpašumam noteiktais funkcionālais zonējums ir Lauksaimniecības teritorija (L), Mežu teritorija (M) un Rūpnieciskās apbūves teritorija (R). Ar Lokālplānojuma izstrādi ir paredzēts mainīt Teritorijas plānojumā noteiktos funkcionālos zonējumus Lauksaimniecības teritorija (L) un

² Likuma 6. panta pirmā daļa.

Mežu teritorija (M) uz funkcionālo zonējumu Rūpnieciskās apbūves teritorija (R). Savukārt Teritorijas plānojumā esošajam funkcionālajam zonējumam Rūpnieciskās apbūves teritorija (R) ar Lokālplānojuma risinājumiem plānots precizēt teritorijas izmantošanas veidus un apbūves noteikumus.

- 2.5. Īpašums robežojas gan ar mežu un lauksaimniecības zemēm, gan arī ar viensētām un dzīvojamās apbūves teritorijām. Kā norādīts Iesniegumā, tad ar Lokālplānojuma izstrādi iespējamās vides problēmas var būt saistītas ar smaku.
 - 2.6. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam Teritorijas plānojuma grozījumi ir plānoti, lai ar Lokālplānojuma risinājumiem Īpašuma teritorijā paplašinātu esošo vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksu “*Alūksnes putnu ferma*”, t.i. ar Lokālplānojumu tiek paredzēta darbība, kas atbilst Likuma 1. pielikuma darbībai.
 - 2.7. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” pieejamo informāciju Īpašumā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi, nav reģistrēti īpaši aizsargājamie biotopi un sugas.
3. Izstrādājot plānošanas dokumentu, Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi izstrādes uzdevumi:
- 3.1. Izstrādāt nepieciešamās izmaiņas Teritorijas plānojumā, nosakot funkcionālo zonu un teritorijas izmantošanas veidus un apbūves noteikumus atbilstoši esošajai un plānotajai teritorijas izmantošanai – *Rūpnieciskās apbūves teritorija*.
 - 3.2. Pamatot Teritorijas plānojumā noteiktās atļautās teritorijas izmantošanas grozījumu nepieciešamību, izvērtējot Lokālplānojuma teritorijas plānoto attīstību atbilstoši Stratēģijas interesēm.
 - 3.3. Izvērtēt Lokālplānojuma teritorijā plānotās funkcionālās zonas ietekmi uz blakus esošo zemesgabalu (zemesgabali, kuri atrodas ne mazāk kā 200 m attālumā no Lokālplānojuma teritorijas robežas) pašreizējo atļauto izmantošanu un to attīstības iespējas.
 - 3.4. Izstrādāt perspektīvās transporta infrastruktūras priekšlikumus (transporta plūsmas) Lokālplānojuma teritorijas apkalpošanai.
 - 3.5. Veikt esošās inženiertehniskās infrastruktūras novērtējumu un noteikt nepieciešamo inženiertīklu novietojumu atbilstoši perspektīvajai attīstībai.
 - 3.6. Lokālplānojuma teritorijas ietvaros detalizēti noteikt izmantošanas veidus un apbūves noteikumus.
 - 3.7. Precizēt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.
4. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) trešajā daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar VVD Vidzemes RVP, Veselības inspekciju un DAP administrāciju. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. VVD Vidzemes RVP nosacījumi Nr. 03602996–3 “*Lokālplānojuma izstrādei nekustamā īpašuma “Putni” (kadastra Nr. 3696 008 0051 , Ziemera pagastā, Alūksnes novadā zemes vienībā (kas tiks izveidota, apvienojot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3696 008 0051 un 3696 008 0177)*”. VVD Vidzemes RVP ieskatā Lokālplānojuma iecere ir saistīta ar tādiem risinājumiem, kuru īstenošana var radīt būtisku ietekmi uz vidi, t.sk. tuvāko dzīvojamo māju iedzīvotājiem. Kā norādījusi VVD Vidzemes RVP, tad saistībā ar Alūksnes putnu fermas darbību esošā apjoma (gan teritoriāla, gan putnu fermā esošo putnu apjoma ziņā) jau šobrīd Valsts

vides dienests saņem tuvāko dzīvojamo māju iedzīvotāju pretenzijas par traucējošām smakām. Ņemot vērā, ka Lokālpilnojumā teritorijā tiek plānotas Likuma 1. pielikuma darbības, tad plānotās funkcionālā zonējuma izmaiņas un Lokālpilnojumā īstenošana ir saistīta ar ievērojamu teritorijas antropogēnās slodzes palielināšanos. Līdz ar to, pamatojoties uz Likuma 23.² panta, 1., 2. punktu, VVD Vidzemes RVP uzskata, ka Lokālpilnojumā izstrādei piemērojams Stratēģiskais novērtējums.

- 4.2. DAP administrācijas 2022. gada 7. februāra vēstule Nr. 4.8/947/2022–N “*Par nosacījumu sniegšanu lokālpilnojumā izstrādei un stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību “Putni”, Ziemera pagastā, Alūksnes novadā*”, kurā DAP administrācija norāda, ka saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” esošo informāciju Lokālpilnojumā teritorijā nav īpaši aizsargājamu dabas teritoriju, mikroliegumu, īpaši aizsargājamu sugu vai biotopu. DAP administrācijas vērtējumā Lokālpilnojumam nav nepieciešams piemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru, jo teritorijā nav konstatētas īpaši aizsargājamas dabas vērtības.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2022. gada 17. februāra nosacījumi Nr. 2.4.8.–10/36 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Veselības inspekcijas vērtējumā Lokālpilnojumā īstenošanas rezultātā plānotas darbības, kas atbilst Likuma 1. pielikumam. Izvērtējot Lokālpilnojumā izstrādes mērķi, plānoto saimniecisko darbību, Likumā minētos kritērijus un Noteikumos Nr. 157 izvirzītās prasības, Veselības inspekcija uzskata, ka Stratēģiskais novērtējums Lokālpilnojumam ir nepieciešams.
5. Lokālpilnojumam nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālpilnojumam atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
 - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c.. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumam un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

- 5.3. Izvērtējot Iesniegumu un Darba uzdevumu, Birojs secina, ka Īpašumam Teritorijas plānojumā noteiktais funkcionālais zonējums ir *Lauksaimniecības teritorija (L)*, *Mežu teritorija (M)* un *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)* un ar Lokālplānojuma izstrādi ir paredzēts mainīt *Lauksaimniecības teritoriju (L)* un *Mežu teritoriju (M)* uz funkcionālo zonējumu *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)*, lai Lokālplānojuma teritorijā paplašinātu SIA "Alūksnes putnu ferma" darbību. Birojs konstatē, ka funkcionālā zonējuma maiņa *Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)* notiek zemesgabalā ar kadastra apzīmējumu 3696 008 0177, kura platība ir 13,92 ha, t.i., platībā, kas pārsniedz Likuma 2. pielikuma 10. punkta 1. apakšpunktā noteikto rūpniecisko teritoriju ierīkošanas robežlielumu (2,5 ha), kas atbilst Likuma 2. pielikuma darbībai, kam nepieciešams sākotnējais izvērtējums (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 5.4. Atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 "Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" *Rūpnieciskā apbūves teritorija (R)* ir vienīgā funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritoriju organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru, pieļaujot/paredzot darbības, kas atbilstu Likuma 1. un/vai 2. pielikuma darbībām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi. Šādā kontekstā Birojs secina, ka Lokālplānojuma izstrāde plānota, lai radītu priekšnoteikumus Likuma 1. pielikuma darbības īstenošanai, kas saistīta ar intensīvu mājputnu audzēšanas kompleksa paplašināšanu, jo atbilstoši Biroja rīcībā pieejamai informācijai ir piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra izmaiņām esošajā SIA "Alūksnes putnu ferma" darbībā – vistu audzēšanas un olu ražošanas kompleksa "Alūksnes putnu ferma" pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai (Likuma 2. pielikuma 23. punkta 2. apakšpunkts)³.
- 5.5. Lokālplānojumā paredzētās darbības īstenošanai ir plānots izbūvēt arī nepieciešamo infrastruktūru mājputnu audzēšanas kompleksa produkcijas šķirošanai un pārstrādei, ūdensapgādei un notekūdeņu savākšanas, novadīšanas sistēmai, barības izejvielu gatavošanai un uzglabāšanai, kā arī mēsļu apsaimniekošanai. Tā kā Īpašuma apkārtnes teritorijā atrodas dzīvojamās mājas, tad Birojs secina, ka Lokālplānojuma izstrāde radītu gan jaunas, gan pastiprinātu esošas vides problēmas, tostarp ar tādām ietekmēm kā gaisu piesārņojošo vielu emisijas, smakas, troksnis, satiksmes intensitātes pieaugums, uz ko norādījušas arī Veselības inspekcija un VVD Vidzemes RVP, uzskatot, ka Stratēģiskais novērtējums Lokālplānojumam ir nepieciešams, lai rastu risinājumus un nepieļautu konfliktsituāciju izveidošanos starp ražošanas teritoriju ietekmi uz esošo/plānoto dzīvojamo apbūvi. Līdz ar to Birojam nav pamata secināt, ka Lokālplānojuma izstrāde nav saistīta ar būtiskiem un kompleksi risināmiem ietekmes aspektiem (Likuma 23.² panta 1. punkta "a" un "d" apakšpunkts, 2. punkta "a", "b", "d" un "e" apakšpunkts, 3. punkta "c" apakšpunkts).
6. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 4. panta trešās daļas un 23.² panta nosacījumiem konstatē, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.

³ Pieejams: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/jaunums/piemerota-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-procedura-izmainam-esosaja-sia-aluksnes-putnu-ferma-darbiba-vistu-audzšanas-un-olu-razosanas-kompleksa-aluksnes-putnu-ferma-parbuvei-un-razosanas-apjomu-palielinasanai>.

2. Teritorijas attīstības plānošanas likums. 27. pants.
3. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
4. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
5. Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”. 33., 34., 35., 36. un 37. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23.³ pantā noteikto izvērtēja Sagatavotāja 2022. gada 3. marta vēstuli “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu”, Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Lokālplānojuma izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23.² pantā noteiktos Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam nekustamam īpašumam “Putni” (kadastra Nr. 3696 008 0051), Ziemera pagastā, Alūksnes novadā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

1. Alūksnes novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.
3. IK “Plānošanas eksperti”, e-pasts: birojs@planosana.lv.